

מקור: אתר המועצה

תוכנית אסטרטגית מועצה אזורית עמק הירדן

סיכום כנס התנעה

בתאריך 27/11/2022 התקיים בבית יד לבנים בצמח כנס ההתנעה לתוכנית האב האסטרטגית למועצה אזורית עמק הירדן, במעמד סגן מנהל מחוז ענייני הכפר במשרד הבינוי והשיכון, ראש המועצה ומהנדסת המועצה. לכנס הגיעו כ-120 משתתפים, בהם נציגים מכל יישובי העמק, בעלי תפקיד במועצה, ובעלי עניין שונים מעמק הירדן ומחוצה לו.

בחלקו הראשון של הכנס הציגו עורכת התוכנית אדריכלית דורית שפינט ומנהל התכנון אמיתי הר לב רקע על תהליך התכנון ומושגי ייסוד רלוונטיים, ואת מטרותיה של התוכנית האסטרטגית למועצה. בחלקו השני של הכנס נתנו המשתתפים משוב והציגו שאלות, עליהם השיבו עורכת התוכנית ומנהל התכנון. **סיכום זה מביא את עיקרי התכנים שעלו בשני חלקי המפגש.**

חלקו הראשון של המפגש נפתח בהצגת הרציונל להכנת התוכנית. תפקידה של תוכנית אב אסטרטגית היא ליצור מדיניות כוללת לפיתוח היישובים והמועצה שתאומץ על ידי הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה. הבחירה בתוכנית אב מאפשרת לקבוע תמונת עתיד משותפת מוסכמת בלי לעבור את התהליך הארוך לאישור סטטוטורי.

תוכנית האב תוכל לאפשר ליישובים שיבחרו בכך לקדם בעתיד תוכניות מפורטות על בסיס מוסכם, ולמועצה לגבש מענה ועמדה לסוגיות וצרכים כלל מועצתיים. את התהליך מלווה וועדת עבודה (משרד השיכון והבינוי, לשכת תכנון מחוזית, משרד החקלאות והמועצה האזורית עמק הירדן) וועדת היגוי רחבה.

לאחר מכן הוצגו ארבעת עקרונות הפעולה לתהליך-

- **אינטגרציה-** התכנון יתכלל את ארבעת הרבדים: יישובים, מוקדים, כלל המועצה וההקשר האזורי וייצור אינטגרציה נושאית ומרחבית.
- **מעורבות-** לכל אחד מיישובי העמק יש נציג שעומד בקשר עם צוות התוכנית האסטרטגית. תפקידם של הנציגים הוא להיות אחראיים על הקשר בין התוכנית לבין היישובים- לתווך לצוות את צרכי היישוב, וליישוב את עבודת הצוות. ישנה חשיבות רבה לקשר רציף בין נציגי היישובים, בעלי עניין שונים וממלאי תפקידים רלוונטיים במועצה עם צוות התוכנית.
- **אינטרוואלים קצרים-** עבודה ממוקדת ותמציתית מכוונת תוצר. כוונת הצוות היא לסיים את התוכנית עד לסתיו 2023.
- **השאת ערך-** העבודה מכוונת ליצירת ערך ממשי וקונקרטי עבור היישובים, המוקדים וכלל העמק.

בשלב הבא הציגה עורכת התוכנית וראש צוות התכנון אדריכלית דורית שפינט את רובדי הפעולה בתוכנית האב האסטרטגית למועצה- יישובים, מוקדים, כלל המועצה והקשר אזורי. הנושאים שייבחנו ברבדים השונים הם אוכלוסייה ומגורים, מבני ושירותי ציבור, מבני משק, מוקדי תעסוקה, תיירות ותחבורה.

הוצגו שלבי התהליך המרכזיים:

- **תכנון תהליך התכנון-** גיבוש מתודולוגי, פלטפורמות ותיחום העבודה.
- **מיפוי וניתוח המצב הקיים-** למידה מעמיקה של כל אחד מהנושאים בהם עוסקת התוכנית, ולאחר אינטגרציה ביניהם, הבנת המגמות, ההזדמנויות והאתגרים. כל אלו יסתכמו לדו"ח מצב קיים.
- **גיבוש תמונת עתיד ומטרות-** לאחר למידת המצב הקיים יערוך צוות התוכנית מפגש חזון במסגרתו יוכלו המשתתפים להעביר משוב על תובנות המצב הקיים ולגבש תמונת עתיד משותפת. המצב הקיים ותמונת העתיד יוצגו לוועדת ההיגוי של התוכנית.
- **חלופות תכנון וחלופה נבחרת-** בשלב זה יגובשו חלופות תכנון ובסופו של תהליך תגובש חלופה נבחרת. צוות התכנון יציג חלופות ודילמות תכנון ליישובים.
- **עריכת התוכנית-** גיבוש מסמך מסכם והצגתו בכנס חגיגי פתוח לציבור, לאחריו תוגש התוכנית לאימוץ הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה.

אתגר התעסוקה

משתתפים ציינו כי התעסוקה בעמק מהווה אתגר המקשה על חזרת בניין וקליטת משפחות חדשות. הוסבר כי זהו אתגר המעסיק רשויות רבות בפריפריה וכי התוכנית עתידה לעסוק בנושא ולהציע מענה ככל הניתן.

ממשק מבקרים יישובים

נאמר כי קיים ממשק מאתגר בין תיירות ומבקרים לבין חלק מהיישובים. בעיקר הוזכר שביל סובב כנרת היוצר מתח בין מבקרים לשטחי המחנה בקיבוצים. נשאל האם התוכנית יכולה ליצור מגבלות לעניין זה. הוסבר כי אין בכוונת התוכנית לנסות ולשנות תוכניות הנמצאות בהיררכיה גבוהה ממנה. זאת משום שתהליך מסוג זה עלול לקחת זמן ממושך מאוד וסיכויי הצלחתו נמוכים.

תחבורה ותנועה

עלו מספר שאלות הנוגעות לתחבורה, לצפיפות בכביש 90 ולתיאום התוכנית האסטרטגית מול נתיבי ישראל. הוסבר כי התוכנית תעסוק בנושאי תחבורה ובין היתר גם בכביש 90, ותציע פתרונות ככל הניתן למגוון האתגרים.

בחלקו השני של הכנס הציגו המשתתפים משוב ושאלות, עליהם השיבו עורכת התוכנית ומנהל הפרויקט.

ייעוד התוכנית

עלתה שאלה בנוגע לייעודה של התוכנית, האם היא מכוונת ליצירת אסטרטגיה כוללת למועצה או עיקר עיסוקה הוא ביישובים. הוסבר כי התוכנית תתייחס ל-4 רבדים: ההקשר האזורי, סוגיות כלל מועצתיות (כגון תחבורה, תיירות, מבני ציבור מועצתיים וכדומה), מוקדים (כגון צמח) ורובד היישובים. בכל רובד יגובש מענה תכנוני רלוונטי.

יחס התוכנית לתב"עות בהליכי אישור

נשאל מהו יחס התוכנית לתב"עות הנמצאות בתהליכי אישור מתקדמים. הוסבר כי בכוונת צוות התכנון להתייחס לתב"עות הנמצאות לקראת אישור כתוכניות מאושרות ולהטמיען בתוכנית, אלא אם היישוב עצמו יבקש לערוך שינויים. ליישובים הנמצאים בראשית תהליך תכנוני הוצע להתקדם בתאום עם הצוות.

רכס הפוריות

נשאל האם התוכנית תתייחס לייחודם של הפוריות ולצרכים השונים שלהם. הוסבר כי צוות התכנון נמצא בעת הזו בלימוד המצב הקיים והוא לומד לעומק את המצב ואת הצרכים של יישובי הרכס. בהמשך התוכנית תתייחס לכל אחד מהיישובים ולקשר שבין היישובים לעמק, לבית החולים ולאזור.

יחס ללוח 2 והממשק עם מנהל מקרקעי ישראל

נשאל מהו יחס התוכנית ללוח 2 בתמ"א 35 (הקובע את מספר יחידות הדיור המירבי ביישובים) ולממשק העבודה עם רמ"י. הוסברה היררכית התכנון ומקומה של תוכנית האב בהיררכיה זו. התוכנית יכולה להציע שינויים ללוח 2 ככל שהדבר מוצדק ומוסבר. ממשק העבודה עם רשות מקרקעי ישראל הוא בעיקרו ממשק קנייני והתוכנית אינה עוסקת בו.

מטרת התוכנית כאמור היא לתכלל את צרכי היישובים והמוצעה מתוך ראייה אזורית, מערכתית וצופה פני עתיד. לאחר אימוצה בלשכת התכנון המחוזית יוכלו כאמור יישובים להגיש תוכניות מפורטות, התואמות את תוכנית האב, ולאשרן ביתר קלות. התוכנית תוכל להמליץ על יציאה מכתם הפיתוח בתמ"מ על פי צורך ובהצדקות הנדרשות.

קבורה

עלה הקושי בנושא הקבורה והצורך של חלק מהיישובים של הרחבת בתי הקברות הקיבוציים. הוצגה המדיניות המחוזית והארצית לא להרחיב פתרונות קבורה קיימים בקיבוצים אלא ליצור פתרונות אזוריים.